

Van groenafval naar groene grondstoffen

MBO BOL/BBL niveau 2

Outdoor Basic Onderhoud

Inleiding

Tijdens de werkzaamheden die je uitvoert op je leer- of stagebedrijf, komen materialen vrij. Deze materialen noemen we vaak simpelweg afval. Maar is dit wel echt afval? Of zou er nog iets nuttigs mee gedaan kunnen worden? Tijdens deze lessen kom je meer te weten over welke mogelijkheden er zijn om slim om te gaan met reststromen.

Afval bestaat niet

Voor we verdergaan, zullen we het woord 'afval' gaan vervangen door 'grondstoffen'. Het is belangrijk hier op een andere manier naar te kijken, want dan zie je soms ineens mogelijkheden die je tot op dit moment nog niet bij het woord 'afval' kunt bedenken.

Over het algemeen zijn we blij als we van ons afval af zijn. En dat is natuurlijk ook logisch, als het écht afval betreft, waar je niets anders mee kunt doen. Maar door te denken in grondstoffen, wordt het bijvoorbeeld interessant om snoeihout te verzamelen. Dit verzamelde snoeihout kan gebruik worden om er huizen en gebouwen mee te verwarmen.

Waardepyramide

Helemaal slim wordt het als je de grondstoffen niet alleen gebruikt als brandstof, maar om er eerst nog andere waardevolle toepassingen voor te bedenken. Zo bevatten sommige planten geneeskrachtige grondstoffen. Denk ook eens aan het apart houden van bepaalde houtsoorten, zodat ze verwerkt kunnen worden door een meubelmaker of houtsnijder. Ook met grondstoffen waar je het helemaal niet van verwacht, is vaak nog veel meer nuttigs te doen dan alleen als afval behandelen. Zo is het bijvoorbeeld al mogelijk om een soort stookolie uit bermgras te persen!

Bij waarde denken we meestal aan waarde in geld, maar ook voor het milieu valt er vaak ook veel voordeel te behalen. Door grondstoffen uit groene materialen te halen zijn er minder chemische stoffen nodig, wat direct een positieve uitwerking heeft op onze leefomgeving.

Dit noemen we ook wel de waardepyramide: hierbij probeer je bij alle grondstoffen een zo waardevol mogelijke toepassing te vinden.

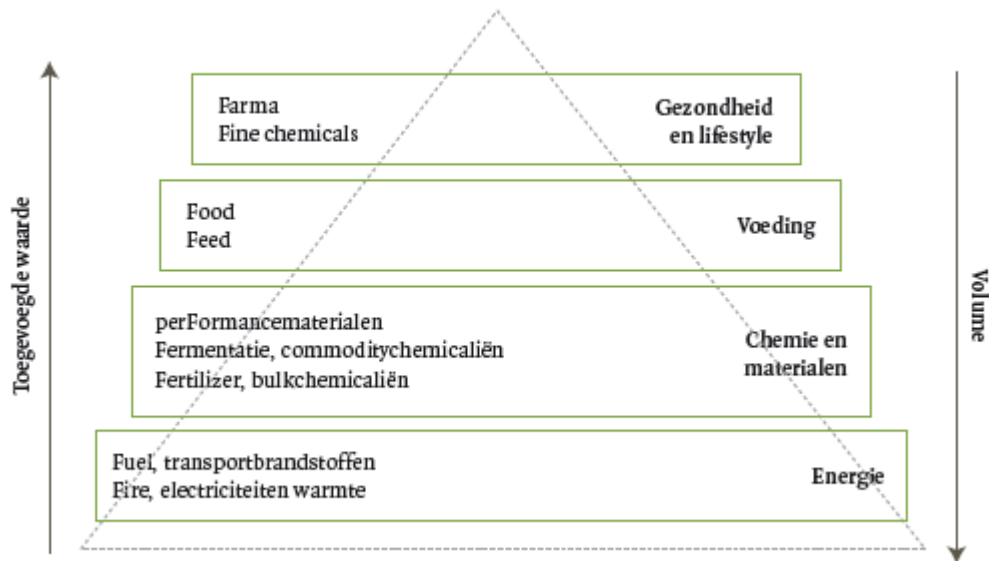

Fig. 1: Waardepyramide (www.mvo.nl)

Zo ga je eerst kijken of je uit een grondstof iets kunt halen wat je kunt gebruiken voor de farmaceutische industrie (geneesmiddelen). Daarna komen voedseltoepassingen aan de beurt, voor zover mogelijk natuurlijk. Vervolgens kun je kijken of er mogelijkheden zijn om de grondstoffen toe te passen in de chemie of als materiaal (bijv. als hulp- of bouw materiaal). Pas als laatst komt de toepassing als energie aan de orde.

Scheiden aan de bron

Hierbij is het wel belangrijk dat de grondstoffen vanaf het moment dat ze vrijkomen, goed uit elkaar gehouden worden. Alleen dan is het mogelijk er zoveel mogelijk waarde uit halen. Dit kun je al doen door tijdens je werk aparte hopen te maken van verschillende grondstoffen, en niet alles bij elkaar te gooien. Denk hierbij ook aan het laden van een aanhanger: doe dit zo dat je op de bedrijfslocatie of verzamelplaats de verschillende grondstoffen makkelijk apart kunt lossen.

Tussentijdse opslag

Ook tussentijdse opslag is een punt waarmee je te maken krijgt. Je kunt lang niet altijd met (kleine) partijen grondstoffen rond gaan rijden zodat in sommige gevallen tussentijdse opslag op de werk- of bedrijfslocatie nodig wordt. Hierbij is samenwerking met andere bedrijven een vereiste. Lang niet ieder bedrijf heeft de mogelijkheid om op eigen terrein grondstoffen voor langere tijd op te slaan.

Goede voorbeelden

Opdracht 1.

Ga op je eigen leer-/stagebedrijf in kaart brengen welke groene reststromen er zijn. Stel hiervoor vragen aan je praktijkopleider. Beantwoord de volgende vragen:

1. Welke groene reststromen komen er gemiddeld vrij?
2. In welke hoeveelheden komen deze grondstoffen vrij? Probeer dit per maand aan te geven, zodat ook de invloed van het seizoen duidelijk wordt.
3. Welke opslagmogelijkheden zijn er op je leer-/stagebedrijf?

In de volgende les gaan we de gegevens verzamelen, en proberen we te kijken welke grondstoffen het eerst bruikbaar zijn om op een andere manier te verwerken.

Succes, E. Soer 13122011